

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในบทนี้เป็นการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาข้อมูลจากประชากร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษาและเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษาหรือในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือเคยมีผลงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 140 คน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ขั้นการออกแบบแนวทางการพัฒนา

2.2.1 สังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานพัฒนางานประกันคุณภาพ ของหน่วยงานต่าง ๆ และนักวิชาการ

2.2.2 นำแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์ มาปรับเป็นกรอบแนวคิดใหม่ที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2.3 ขั้นการตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนา

2.3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจงที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก

2.3.2 ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการพัฒนาตามที่ยุ่เชี่ยวชาญเสนอแนะได้ กรอบแนวคิดที่ปรับปรุงแล้ว นำไปตรวจสอบความเป็นไปได้

2.4 ขั้นการตรวจสอบความเป็นไปได้

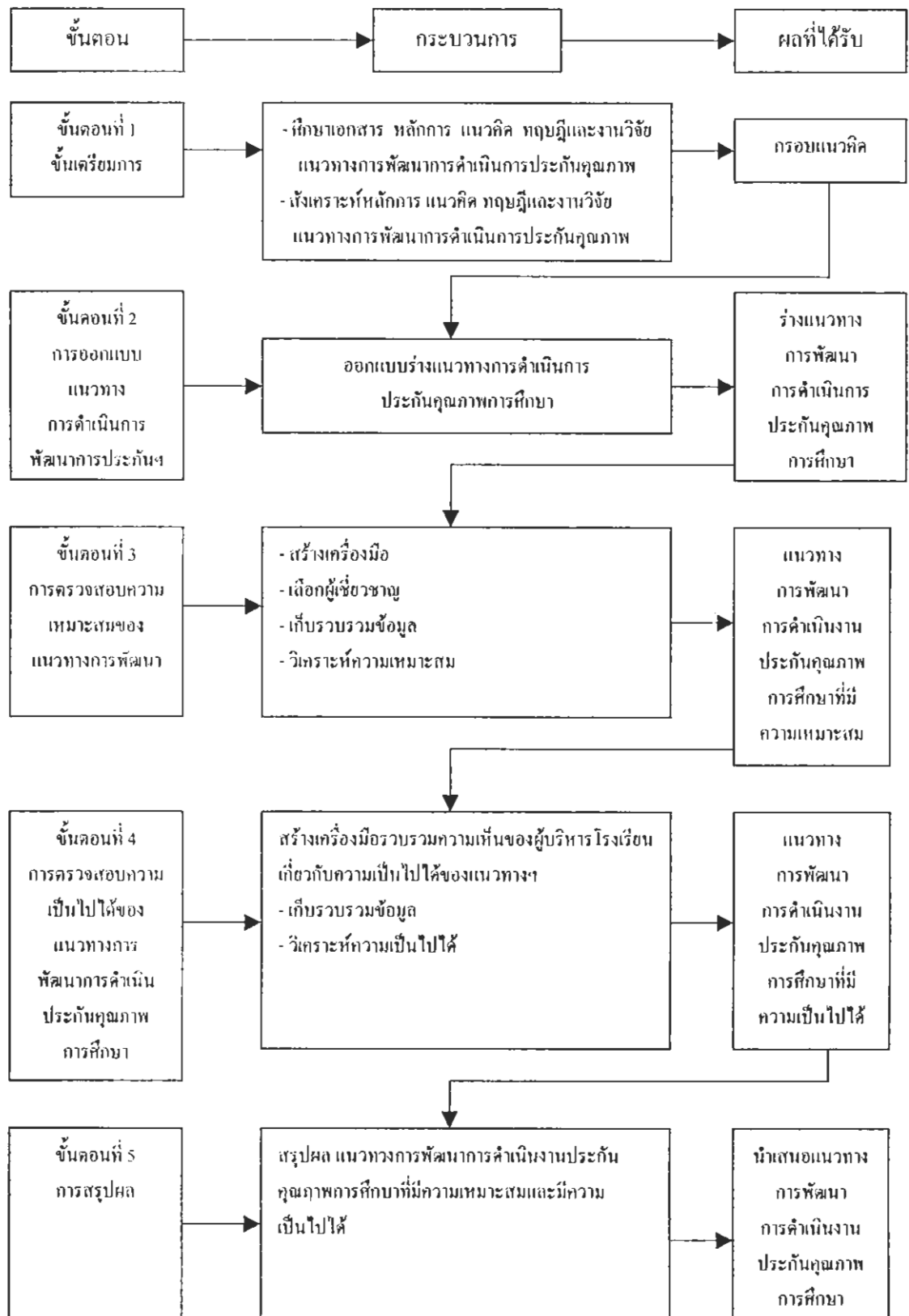
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 140 คน ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามกรอบแนวคิดที่ได้ปรับปรุง

2.5 ขั้นการสรุปผล

2.5.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2.5.2 สรุปและนำเสนอแนวทางการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

2.5.3 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยโดยสรุปดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 10 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พิจารณาว่า สิ่งที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมที่จะเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (ส่วน สาขาศ. และอังคณา สาขาศ. 2536 : 156-157) ดังนี้

เหมาะสมน้อยที่สุดหรือร้อยละ 1 – 20	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 1
เหมาะสมน้อยหรือร้อยละ 21 - 40	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 2
เหมาะสมปานกลางหรือร้อยละ 41 - 60	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3
เหมาะสมมากหรือร้อยละ 61 - 80	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 4
เหมาะสมมากที่สุดหรือร้อยละ 81-100	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 140 คน พิจารณาว่าสิ่งที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของ ลิเคิร์ต (ส่วน สาขาศ. และอังคณา สาขาศ. 2536 : 156-157) ดังนี้

เป็นไปได้น้อยที่สุดหรือร้อยละ 1 - 20	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 1
เป็นไปได้น้อยหรือร้อยละ 21 - 40	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 2
เป็นไปได้ปานกลางหรือร้อยละ 41 - 60	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3
เป็นไปได้มากหรือร้อยละ 61 - 80	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 4
เป็นไปได้มากที่สุดหรือร้อยละ 81-100	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก

4.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.3 ร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์

4.4 จัดทำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ให้ครอบคลุมร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก สังเคราะห์แล้วให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ของเครื่องมือ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

4.5.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

4.5.2 มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา อย่างน้อย 5 ปี

4.5.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

4.6 ผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่บุคคลต่อไปนี้

4.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4.6.2 ดร.ปฐมพงศ์ สุภเลิศ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา

4.6.3 ดร.อุทัยวรรณ ภักดีเตลิบ อาจารย์ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวง ศึกษาศาสตร์

4.6.4 นายอคุศลย์ ภักดีเตลิบ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4.6.5 นายพีระ รัสมิว่าง ศึกษานิเทศก์ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4.7 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ความเห็น แล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

4.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน

หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha efficient) ของ ครอนบาค (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 167) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเพิ่มเติม ซึ่งได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และบางส่วนใช้วิธีการส่งและตอบกลับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 การจัดกระทำข้อมูล

6.1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบ

6.1.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่สมบูรณ์ ไปลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าสถิติตามความมุ่งหมาย

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ เพื่อคำนวณค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสม

ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ ค่ามัธยฐาน (Mdn) มากกว่า 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ไม่เกิน 1.00 จะถือว่าเป็นรายการที่มีความเหมาะสม ดังสูตร (พุทธพงษ์ กัวยวรรณ์. 2543 : 146)

$$Mdn = Lo + i \left[\frac{\frac{N}{2} - Fc}{F} \right]$$

- Lo = ขีดจำกัดล่างของชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่
 i = อัตรากาชั้น (Class interval)
 N = จำนวนความถี่ทั้งหมด
 Fc = ความถี่สะสมชั้นก่อนที่มีมัธยฐานตกอยู่
 F = ความถี่ของชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

$$Q_1 = Lo + i \left[\frac{\frac{N}{4} - Fc}{F} \right]$$

$$Q_3 = Lo + i \left[\frac{\left(\frac{N}{4}\right)3 - Fc}{F} \right]$$

$$Q_1 = \text{ค่าที่ตำแหน่ง } \frac{1}{4} \text{ หรือ } 25\% \text{ ดังนั้น } Q_1 \text{ หาได้จาก } \frac{N}{4}$$

$$Q_3 = \text{ค่าที่ตำแหน่ง } \frac{3}{4} \text{ หรือ } 75\% \text{ ดังนั้น } Q_3 \text{ หาได้จาก } \left(\frac{N}{4}\right) \times 3$$

6.2.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่สมบูรณ์ไปลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS กำหนด ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ ค่าเฉลี่ย (μ) มากกว่า 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 (หวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117) จะถือว่าเป็นรายการที่เป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง